Mødereferat

Møde: Ordinært møde i Grønt Råd Norddjurs 2022-2025

Mødedato: 19. februar 2025

Mødetidspunkt: kl. 17-19

Sted: Kirkestien 1, Allingåbro

Mødeleder: Henrik Rudfeld

Referent: Filip Therkildsen

Mødedeltagere:

- Henrik Rudfeld (Formand) Danmarks Jægerforbund
- Allan Gjersbøl Sørensen formand for kultur- og fritid Norddjurs Kommune
- Lars Pedersen Sportsfiskerforeningen for Grenaa og Omegn
- Carsten Enemark Friluftsrådet Østjylland
- Esben Øvle Kristensen Djursland Landboforening
- Jens Bonde Poulsen Dansk Ornitologisk Forening
- Arne Holm-Hansen Danmarks Naturfredningsforening lokalkomité
- Rikke Skyum afdelingschef Djursland Landboforening
- Henrik Scharling Bernberg Plan, Byg- og miljøchef Norddjurs kommune
- Heidi Jensen Afdelingsleder natur og miljø Norddjurs kommune
- Filip Therkildsen sekretariatsbistand Norddjurs kommune

Fraværende:

- Niels Basballe Miljø- og Teknikudvalget Norddjurs kommune
- Lone Bording Jensen Danmarks Naturfredningsforening Lokalkomite
- Kai Hansen Norddjurs Idrætsråd
- Jakob Kristian Thøgersen Dahl Naturstyrelsen

Dagsordenspunkter:

1. Velkomst v. formanden

2. Fjellerup Udvikling. Der er vedtaget en plan for udviklingen af turismen v. Fjellerup Strand. Den har mødt kritik ikke mindst fra Danmarks Naturfredningsforening. Derfor er formanden for det relevante udvalg Kultur & Fritid, Allan G. Jørgensen, indbudt til at redegøre for projektet. Samtidig er formanden for DN's lokalkomité, Arne Holm-Hansen, inviteret, så vi kan få en samtale om såvel Fjellerup-projektet som kritikken af det. (30 min.)

3. Evaluering af Grønt Råds temamøde, november 2024

4. Opdatering om den lokale trepart v. Henrik Bernberg. Evt. lidt om Kommuneplan 2025.

5. Bordet rundt.

6. Kl. 18.30; Rikke Skyum fra Djurslands Landboforening giver et oplæg om udledning af næringsstoffer til havmiljøet omkring Danmark, dvs. Østersøen og Kattegat.

7. Evt.

Referat af det enkelt dagsordenspunkt:

1. **Velkomst v. formanden**

Henrik Rudfeld bød velkommen og takkede Arne Holm-Hansen og Allan Gjersbøl Sørensen for deres deltagelse. Trine Grejsen deltog i delen om Fjellerup udvikling. Heidi Jensen overtager for Henrik Bernberg på punktet om den grønne trepart. Filip Therkildsen varetager sekretærfunktionen.

2. **Fjellerup Udvikling. Norddjurs ansøgning (Fjellerup i Udvikling) til den statslige forsøgsordning for kystturismen er godkendt, og Norddjurs Kommune arbejder derfor videre med planlægningen af projektet. Derfor er formanden for det relevante udvalg Kultur & Fritid, Allan G. Jørgensen, indbudt til at redegøre for projektet. Samtidig er formanden for DN's lokalkomité, Arne Holm-Hansen, inviteret, så vi kan få en samtale om såvel Fjellerup-projektet som kritikken af det. (30 min.)**

Allan G. Jørgensen redegjorde for projektet Fjellerup udvikling. Han fortalte om, hvordan der i Kommunalbestyrelsen i efteråret, var opbakning til at opkøbe natur og skabe rekreative områder.

Allan påpegede at formålet med Fjellerup Udvikling ikke kun er et naturprojekt. Det handler også om strand og Fjellerup by, og udvikling som tager hensyn til naturen.

De fire delelementer i projektet er:

- **Pælene**: Fokus på ophold på stranden og legeområder med reference til fiskeriet.
- **Promenadebroen**: En bro, der giver adgang til vandet hele året og legemuligheder for børn.
- **Makrelfabrikken**: En bygning der danner rammen for ophold og overnatningsmuligheder ved Fjellerup Strand. Denne del af projektet er med en privat entreprenør
- **Tæppet**: Medborgerhus og aktivitetsbro kan fungere som kystsikring, udvide stranden og aflaste området ved vaffelbageriet. Broen kan også bruges til sejlads.

Arne Holm-Hansen spurgte, hvordan kystdirektoratets bemærkninger er indgået i godkendelsen. Kystdirektoratets bemærkninger er indsat nedenfor:

"Kystdirektoratets vurdering er, at projektet ved Makrelfabrikken ikke bør gennemføres som følge af den meget tætte placering ift. havet og de langsigtede udfordringer som følge af klimaændringer. Såfremt projektet udføres, er det afgørende, at byggeriet gøres robust mod oversvømmelse fra hav."

Henrik Bernberg svarede, at Staten godkendte projektet, selv om Kystdirektoreratet havde denne bemærkning. Statens vurdering er indsat nedenfor:

"På det foreliggende grundlag vurderer ministeren for byer og landdistrikter, at de statslige interesser inden for arealanvendelsen ikke er til hinder for, at der meddeles forsøgstilladelse."

Arne Holm-Hansen rettede følgende kritikpunkter til projektet:

- Makrelfabrikkens kapacitet, og arkitektoniske udtryk.
- For lidt fokus på Bæredygtighed
- Påtaler at området er indenfor bevaringsværdigt område
- Mangel på borgerinddragelse

Allan G. Jørgensen svarede at der skal arbejdes med projektets udtryk og materialer i den kommende proces.

Arne Holm-Hansen har forud for mødet fremsendt en række spørgsmål til forvaltningen om projektet. Det blev oplyst på mødet, at de fremsendte spørgsmål fra Arne besvares af forvaltningen og eftersendes til ham, og at der også er aftalt et møde om dette i marts.

Henrik Rudfeld påpegede at Grønt råds primære fokus ikke ligger på, hvorledes processen gribes an, men på de faktiske påvirkninger.

Arne Holm-Hansen og Allan G. Jørgensen takkede af her.

3. **Evaluering af Grønt Råds temamøde, november 2024**

Der var bred enighed om, at temamødet havde været godt.

Det blev aftalt at forsøge at få et temamøde årligt.

4. **Opdatering om den lokale trepart v. Henrik Bernberg. Evt. lidt om Kommuneplan 2025.**

Heidi opdaterede om den lokale trepart.

Ministeriet for Grøn Trepart og KL har den 13. december 2024 indgået Rammeaftale om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark. De lokale grønne treparter skal med udgangen af 2025 udarbejde omlægningsplaner for arealomlægningen i deres lokale vandoplande.

Hvert i de 23 vandsoplande i Danmark skal have samarbejde i en Lokal Grøn Trepart. For Norddjurs Kommune er to vandoplande aktuelle, henholdsvis Randers Fjord og Djursland.

<u>Lokal Grøn Trepart for Randers Fjord:</u>

Vandoplandstyregruppen (VOS) for Randers Fjord er et samarbejde mellem kommunerne langs Gudenåen og Randers Fjord; dette fra udspringet i Tinnet Krat til udmundingen i Kattegat. VOS'en omfatter i alt 14 kommuner. Dette samarbejde er udvidet med repræsentanter fra de obligatoriske parter i Treparten; Landbruget, Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening og udgør derved den Lokal Grønne Trepart for Randers Fjord. Aleksander Myrhøj som politisk repræsentant og Søren Knudsen fra administrationen deltager i arbejdet.

Første møde afholdes den 20. februar. Der forventes en møderække på i alt tre møder.

Lokal Grøn Trepart for Djursland

Der er ikke i forvejen en eksisterende VOS for Djursland. Dette skyldes, at indsatskravet i de statslige vandplaner tidligere har været af mindre omfang; Derudover arbejder de to kommuners administration i henholdsvis Nord- og Syddjurs kommuner tæt samme om projekter, der kan imødekomme indsatskravet. Der er nu etableret en Lokal Grøn Trepart for Djursland. Niels Ole Birk og Niels Basballe deltager som politiske repræsentanter i arbejdet. Fra administrationen deltager Jakob Sølvhøj og Daniel Rasmussen. På miljø- og teknikudvalgsmøde den 24. februar behandles kommissorium for Treparten.

Første møde afholdes den 21. februar. Der forventes en møderække på i alt syv møder.

Opgaver der fylder mest lige nu

Senest med udgangen af 2025 skal kommunerne principgodkende aktuelle omlægningsplaner. Der vil i arbejdet være stort fokus på at imødekomme kravet til kvælstof-reduktion lokal samt udtagnings af lavbundjorde mod målet på landsplan (140.000 Ha). Synergier som natur, skovrejsning og grundvandsbeskyttelse bliver afsøgt i arbejdet. Kommunernes tidsfrister i de enkelte lokale treparter er:

- Senest den 1. februar 2025 skal kommunerne meddele Ministeriet for Grøn Trepart og KL hvilken kommune, der varetager hhv. formandskabet og sekretariatsbetjeningen af den lokale trepart for hver af de 23 lokale treparter. Udgangspunktet er, at de nuværende formands- og sekretariatskommuner fortsætter.

- Senest den 1. februar 2025 skal kommunerne have oprettet den lokale trepart, inkl. udpegning af deltagere fra Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer.

- Senest 1. juli 2025 skal den lokale trepart have oprettet de første skitseprojekter og være i færd med at udarbejde omlægningsplaner i it-systemet MARS.

- Senest i december 2025 skal kommunalbestyrelserne principvedtage arealomlægningsplanerne

5. **Bordet rundt.**

Esben Kristensen fortalte at den Grønne Trepart og biogas har stort fokus i landbruget lige nu.

Lars Pedersen fortalte om deres arbejde med at besigtige gydebanker. Han bemærkede at det i år er tydeligt at se effekten af den massive mængde nedbør sidste år. Særligt den store sandvandring.

Henrik Rudfeld fortalte, at EU har stillet nye krav på jagt på trækvildt. Jægerne er enige om behovet, men ikke metoden. Derfor ønskes mere data om både trækvildtet og pattedyr mindre end hjortevildt. Lokale jagtforeninger kan bidrage med lokale, natlige tællinger af pattedyr, og den enkelte jæger kan bidrage med at indsende data om nedlagte trækfugle.

6. **Kl. 18.30; Rikke Skyum fra Djurslands Landboforening giver et oplæg om udledning af næringsstoffer til havmiljøet omkring Danmark, dvs. Østersøen og Kattegat.**

Rikke Skyum talte om iltsvind og kvælstof i forbindelse med den Grønne Trepart. Hun forklarede, hvor vigtige næringsstoffer er for at reducere iltsvind, og viste, hvor de forskellige næringsstoffer i kystområderne kommer fra.

På landsplan kommer 70 % fra landbruget, 10 % fra spildevand og 20 % fra naturlige kilder. Hun understregede, at landbruget ikke alene kan løse problemet, da andre kilder også bidrager væsentligt. Derfor kan den Grønne Trepart ikke alene løse iltsvindsproblemet på Djursland.

Afslutningsvis beskrev Rikke forskellige tilgange for landmændene til at gennemføre omlægningsplanerne, herunder udtagning af kulstofrige arealer og dyrkning af efterafgrøder. Hun fremhævede, at løsningerne skal tilpasses den enkelte landmand.

7. Eventuelt

Næste møde er foreløbigt planlagt til den 22. maj. Det bliver en ekskursion sammen med MTU, hvor vi skal besøge vådområdeprojekter. Jens Bonde Poulsen og Carsten Enemark kan desværre ikke deltage, så vi undersøger muligheden for at finde et andet tidspunkt.